

Sygn. akt VU 856/15

## WYROK

**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 2 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Marzena Foltyn-Banaszczyk

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. S. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł. P. Terenowa w T.

o prawo do emerytury rolniczej

na skutek odwołania J. S. (1)

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł. P. Terenowa w T.

z dnia 16 lipca 2015 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. S. (1) prawo do emerytury rolniczej od dnia 1 czerwca 2015 roku.

**Sygn. akt V U 856/15**

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 lipca 2015 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił wnioskodawcy J. S. (1) prawa do emerytury rolniczej. Wnioskodawca posiada okres ubezpieczenia 28 lat, 4 miesiące i 24 dni. Jednakże do ustalenia prawa do świadczenia ZUS zaliczył okres opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze w wymiarze 19 lat i 7 miesięcy, tj. od 1 grudnia 1979 roku do 30 czerwca 1999 roku. Okresu tego nie można zatem zaliczyć, w ocenie organu rentowego, ustalając prawo do emerytury rolniczej. Organ rentowy nie uznał wnioskodawcy również okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 27 lipca 1965 roku do 21 lutego 1969 roku gdyż brak jest potwierdzenia zameldowania świadka oraz okresu służby wojskowej od 23 kwietnia 1969 roku do 6 kwietnia 1971 roku. Organ rentowy nie zaliczył okresów zatrudnienia poza gospodarstwem rolnym i służby wojskowej, gdyż wnioskodawca urodził się po 31 grudnia 1948 roku (art. 20 ust 1 i 3 ustawy).

Od powyższej decyzji wnioskodawca wniósł w dniu 30 lipca 2015 roku odwołanie, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury rolniczej.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

**Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:**

J. S. (1), urodzony (...), w dniu 8 czerwca 2015 roku wystąpił z wnioskiem o emeryturę rolniczą.

W dniu 27 lutego 2015 roku wnioskodawca ukończyła 65 lat i 7 miesięcy.

(dowód: wnioski o emeryturę - k. 56 akt KRUS)

Wnioskodawca jest właścicielem gospodarstwa rolnego.

(okoliczność bezsporna; dowód: umowa k. 16-17 akt KRUS; postanowienie k. 18 akt KRUS; akt notarialny k. 19–20, k. 21-22, k. 38-42 akt KRUS; zawiadomienie k. 23, k. 24 akt KRUS; wypisy z rejestru gruntów k. 25, k. 26, k. 27, k. 28-29 akt KRUS; decyzja k. 31 akt KRUS; zaświadczenie k. 32 akt KRUS; postanowienie k. 83 akt KRUS)

J. S. (1) podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 grudnia 1979 roku do dnia 30 czerwca 1999 roku łącznie **19 lat i 7 miesięcy**.

(dowód: zaświadczenie k. 59-61 akt KRUS)

J. S. (1) pracował w gospodarstwie rolnym ojca J. S. (2) od dnia 27 lipca 1965 roku do dnia 21 lutego 1969 roku, od dnia 22 lutego 1969 roku do dnia 22 kwietnia 1969 roku oraz od dnia 7 kwietnia 1971 roku do dnia 30 listopada 1979 roku – **łącznie 12 lat 4 miesiące i 19 dni**.

Wnioskodawca po ukończeniu szkoły podstawowej ukończył jedynie kurs murarski. Nie uczęszczał do żadnej szkoły tylko pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. W gospodarstwie pracował ojciec wnioskodawcy, J. S. (2) i wnioskodawca. Wówczas ojciec wnioskodawcy chorował już na serce i główne prace w gospodarstwie wykonywał wnioskodawca. Ojciec wnioskodawcy zmarł w 1978 roku. Wnioskodawca posiadał jeszcze dwie siostry, które pomagały w pracach gospodarskich. Jednocześnie młodsza uczyła się w szkole zawodowej. Starsza siostra jeździła do pracy w Zakładach (...) w M.. Matka pracowała w domu, przy pracach domowych.

Było to gospodarstwo o powierzchni ponad 6 ha. Rodzice wnioskodawcy hodowali 3-4 krowy, około 20 świń, owce, mieli konia. Na polu siano zboża i ziemniaki. Wnioskodawca latem i jesienią pracował przy zbiorach, oprzątał zwierzęta. Wiosną siał, pielł w polu, wypędzał zwierzęta na łąkę. Zimą pracował przy zwierzętach, parzył ziemniaki, poił zwierzęta, czyścił oborę. Na bieżąco wykonywał młockę na potrzeby zwierząt. Z gospodarstwa odstawiano mleko. Należało wydoić krowy, wyziębic mleko i wystawić bańki. Wnioskodawcy praca w gospodarstwie codziennie zajmowała zimą co najmniej 5 - 6 godzin, latem czy jesienią dłużej, nawet cały dzień.

(dowód: zeznania świadka J. B. protokół rozprawy z dnia 21 stycznia 2016 roku k. 25v nagranie od minuty 00.03.23 do minuty 00.09.31 płyta CD k.27; zeznania świadka J. F. protokół rozprawy z dnia 21 stycznia 2016 roku k. 25v-26 nagranie od minuty 00.09.31 do minuty 00.17.29 płyta CD k.27; zeznania wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 18 listopada 2015 roku k. 12-12v nagranie od minuty 00.00.58 do minuty 00.18.51 płyta CD k. 13 w związku z zeznaniami protokół rozprawy z dnia 21 stycznia 2016 roku k. 26 nagranie od minuty 00.18.20 do minuty 00.23.03 płyta CD k.27)

W okresie od dnia 23 kwietnia 1969 roku do dnia 6 kwietnia 1971 roku wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową.

(okoliczność bezsporna; dowód: ksero książeczki wojskowej k. 87-88 akt KRUS)

Od dnia 1 lipca 1999 roku do dnia 20 listopada 2000 roku wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu ZUS z tytułu zatrudnienia pracowniczego.

(dowód; świadectwa pracy k. 69, k. 70, k. 76 akt ZUS)

Od dnia 15 listopada 2000 roku do dnia 26 lutego 2015 roku J. S. (1) pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy z ZUS.

Wnioskodawcy do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat tj. od stycznia 1990 roku do dnia 12 grudnia 1999 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ( (...)) wyniósł 1,17%, a wysokość renty wyniosła 13,52 złotych. Wobec czego rentę podwyższono do kwoty najniższej renty.

(okoliczność niesporna; dowód: decyzje k. 15, k. 21, k.22, k. 25, k. 26,k. 27, k. 28, k. 29, k. 31, k. 36, k. 37, k. 40, k. 41, k. 42, k. 43, k. 44 akt ZUS)

Decyzją z dnia 3 marca 2015 roku ZUS przyznał J. S. (1) prawo do emerytury z urzędu od dnia 27 lutego 2015 roku, tj. od miesiąca w którym wnioskodawca ukończył wiek 65 rok i 7 miesięcy.

Wysokość emerytury została wyliczona na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i wyniosła 10,77 złotych. Wobec tego, że wyliczona emerytura jest niższa niż wypłacana renta, świadczenie podlegało podwyższeniu do kwoty tej renty i wyniosło miesięcznie 648,13 złotych.

(dowód: decyzja k. 57-58 akt ZUS)

W piśmie z dnia 10 grudnia 2015 roku ZUS podał, iż przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy jak i emerytury z urzędu uwzględniono okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 grudnia 1979 roku do dnia 30 czerwca 1999 roku. Do ustalenia wysokości emerytury z urzędu uwzględniono wyłącznie okres opłacania składek na rzecz (...) od dnia 1 grudnia 1984 roku do dnia 30 czerwca 1999 roku.

(dowód: pismo k. 21)

**Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:**

**Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.**

Zgodnie z treścią art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz. U. z 2008 r., nr 50, poz. 291) tzw. emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1)osiągnął wiek emerytalny określony w ust. 1a i 1b; wiek emerytalny mężczyzny wynosi 65 lat, 7 miesięcy ( dla mężczyzny urodzonego w okresie od dnia 1 lipca 1949 roku do dnia 30 września 1949 roku – art. 19 ust 1 b pkt 8 ustawy);

2)podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

Stosownie do art. 20 ust. 1 powołanej ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

1)podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;

2)prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;

3)od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

W myśl treści ustępu 2 tegoż artykułu okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli **zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.**

Natomiast ustęp 3 art. 20 stanowi, iż ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.

Bezsporną w sprawie jest okoliczność, że wnioskodawca osiągnął wiek 65 lat i 7 miesięcy w dniu 27 lutego 2015 roku.

Natomiast kwestię sporną stanowi między stronami to, czy wnioskodawca na dzień złożenia wniosku o emeryturę rolniczą, w dniu 8 czerwca 2015 roku spełnił także przesłankę wymaganą przepisem art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o

ubezpieczeniu społecznym rolników, tj. czy podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat.

Z analizy akt niniejszej sprawy, w tym organu rentowego wynika, iż powodem odmowy prawa do emerytury rolniczej, było nie udowodnienie wymaganego okresu ubezpieczenia, tj. 25 lat, określonego w art. 19 ust. 1 pkt 2.

Do okresu ubezpieczenia organ rentowy nie uznał wnioskodawcy:

- okresu pracy w gospodarstwie rolnym jego rodziców od dnia 27 lipca 1965 roku do dnia 21 lutego 1969 roku z powodu braku poświadczenia zameldowania świadka zeznającego do protokołu w danej miejscowości, gdzie znajdowało się gospodarstwo rolne wnioskodawcy; - okresu służby wojskowej;

- okresu zatrudnienia poza gospodarstwem rolnym od 1 lipca 1999 roku do dnia 20 listopada 2000 roku i ubezpieczenia z tytułu zatrudnienia pracowniczego w ZUS;

- okresu wskazanego przez ZUS jako zaliczonego do uprawnień rentowych i emerytalnych wnioskodawcy w ZUS.

Odnosnie pierwszego okresu Sąd poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o zeznania świadków i wnioskodawcy oraz dokumenty dotyczące gospodarstwa rolnego rodziców wnioskodawcy.

W ocenie Sądu Okręgowego przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe, wykazało, iż wnioskodawca pracował w gospodarstwie rolnym rodziców nie tylko od 22 lutego 1969 roku, ale również przed tą datą. Ze spójnych zeznań świadków i wnioskodawcy wynikało, że wnioskodawca po ukończeniu szkoły podstawowej ukończył jedynie kurs murarski. Nie uczęszczał do żadnej szkoły tylko pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. W gospodarstwie pracował ojciec wnioskodawcy, J. S. (2) i wnioskodawca. Wówczas ojciec wnioskodawcy chorował już na serce i główne prace w gospodarstwie wykonywał wnioskodawca. Ojciec wnioskodawcy zmarł w 1978 roku. Wnioskodawca posiadał jeszcze dwie siostry, które pomagały w pracach gospodarskich. Jednocześnie młodsza uczyła się w szkole zawodowej. Starsza siostra jeździła do pracy w Zakładach (...) w M.. Matka pracowała w domu, przy pracach domowych.

Było to gospodarstwo o powierzchni ponad 6 ha. Rodzice wnioskodawcy hodowali 3-4 krowy, około 20 świń, owce, mieli konia. Na polu siano zboża i ziemniaki. Wnioskodawca latem i jesienią pracował przy zbiorach, oprzątał zwierzęta. Wiosną siał, pielil w polu, wypędzał zwierzęta na łąkę. Zimą pracował przy zwierzętach, parzył ziemniaki, poił zwierzęta, czyścił oborę. Na bieżąco wykonywał młockę na potrzeby zwierząt. Z gospodarstwa odstawiano mleko. Należało wydoić krowy, wyziębić mleko i wystawić bańki. Wnioskodawcy praca w gospodarstwie codziennie zajmowała co najmniej 5 - 6 godzin, latem czy jesienią dłużej, nawet cały dzień.

Zeznania świadków i wnioskodawcy, w świetle całokształtu okoliczności sprawy Sąd uznał za wiarygodne, gdyż są logiczne i przekonujące. Wyłaniających się z ich treści opis wydarzeń układa się w logiczną całość. Świadczenie jako sąsiedzi wnioskodawcy doskonale pamiętali jakie czynności i przez ile godzin dziennie wykonywał wnioskodawca w gospodarstwie rolnym. Było to logiczne, skoro faktycznie pracował w tym gospodarstwie tylko wnioskodawca i jego ojciec. Gospodarstwo zaś miało ponad 6 ha, hodowano zwierzęta, uprawiano zboża i ziemniaki. W tym czasie ojciec wnioskodawcy już chorował na serce, zaś poza wnioskodawcą w gospodarstwie mogły pracować jedynie jego siostry. Czas pracy siostr wnioskodawcy był przy tym niewspółmiernie mały, skoro jedna z nich uczyła się, druga pracowała poza rolnictwem.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy uznał, iż wnioskodawca wykazał w toku niniejszego postępowania, iż od 27 lipca 1965 roku w spornym okresie pracował w gospodarstwie rolnym rodziców i okres ten należało zaliczyć do okresu ubezpieczenia na podstawie art. 20 ust 1 pkt 2 ustawy, co łącznie z okresem uznanym przez organ rentowy dawało **okres 12 lat, 4 miesiące i 19 dni**.

Powyższy okres nie był jednakże wystarczający. Słusznie bowiem organ rentowy nie zaliczył do tego okresu okresu pracy poza rolnictwem na podstawie art. 20 ust 3 ustawy oraz służby wojskowej.

Spór jednakże dotyczył okresu podlegania ubezpieczeniu rolniczemu przez wnioskodawcę **od dnia 1 grudnia 1979 roku do dnia 30 czerwca 1999 roku.**

Sam fakt podlegania ubezpieczeniu rolniczemu w tym okresie nie był sporny. Okres ten został ujawniony jako okres podlegania ubezpieczeniu rolniczemu przez wnioskodawcę. Spór dotyczył możliwości zaliczenia tego okresu w niniejszej sprawie do nabycia uprawnień wnioskodawcy do emerytury rolniczej, skoro jak wynikało z pisma ZUS okres ten został zaliczony już przez ZUS do nabycia uprawnień wnioskodawcy do renty i emerytury z ZUS.

W ocenie Sądu sam fakt wskazania przez ZUS, że przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy i potem emerytury uwzględnił wnioskodawcy cały okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, nie jest wiążące dla Sądu. W sytuacji bowiem, gdy do nabycia prawa do renty czy emerytury nie było konieczne zaliczenie określonego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, organ rentowy ZUS nie miał podstaw, aby dokonać takiego zaliczenia.

Należy bowiem w tym miejscu z całą mocą podkreślić, iż brzmienie przepisu art. 20 ust 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jest jednoznaczne. Przepis stanowi, iż okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, **od których zależy prawo do emerytury lub renty** na podstawie odrębnych przepisów.

Powyższa regulacja jest skorelowana z regulacją określoną w art. 10 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdzie ustawodawca przewidział możliwość uwzględnienia przy ustaleniu prawa do emerytury okresy ubezpieczenia społecznego rolników (pkt 1-3), przy tym z tym zastrzeżeniem, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art.5-7 są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, **w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.**

Zaś art. 10 ust 2 ustawy emerytalnej stanowi, iż okresy wymienione w ust 1 pkt 1 uwzględnia się także przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 są krótsze od okresu wymaganego do przyznania renty, **w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.**

Z powyższego wynika zatem w sposób jednoznaczny, iż ww. przepis wskazuje na okresy, które należy traktować jak składkowe i uwzględniać zarówno przy ustalaniu prawa do renty jak i emerytury. Stanowi on zatem uzupełnienie przepisu art. 6 ustawy o emeryturach, z tym że dotyczy zaliczania ich w sytuacji szczególnej, w której okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach ogólnych (art. 5-7) są krótsze od okresu wymaganego do przyznania prawa do renty czy emerytury i tylko w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W wyroku z dnia 3 grudnia 2004 roku (IIUK 59/04,LEX) Sąd Najwyższy wskazał, iż zasadniczo w celu ustalenia prawa do emerytury i obliczenia jej wysokości uwzględnia się okresy składkowe i nieskładkowe ubezpieczonego zgodnie z zasadami określonymi w art. 5-7 ustawy emerytalnej. Natomiast jedynie w drodze wyjątku, w sytuacji, gdy ustalone na podstawie tych przepisów okresy składkowe i nieskładkowe okażą się krótsze od okresu wymaganego do uzyskania renty czy emerytury na podstawie przepisów ustawy, z mocy wyraźnego przepisu ustawy uwzględnia się również i taktuje jak składkowe okresy wskazane w art. 10 ust.1 ustawy. Oznacza to, że niedopuszczalna jest rozszerzająca interpretacja dyspozycji art. 10 ust.1 ustawy zmierzająca do zaliczania w każdym wypadku okresów pracy w gospodarstwie rolnym zamiast wymaganych okresów składkowych w ramach ubezpieczenia pracowniczego. Przeciwnie ponieważ art. 10 ust. 1 ustawy dopuszcza jedynie wyjątkowo i w ograniczonym zakresie (w zakresie niezbędnym do uzupełnienia wymaganego do przyznania prawa do renty lub emerytury w wypadku ubezpieczenia pracowniczego, tzw. okresu składkowego i nieskładkowego) możliwość traktowania okresów pracy w gospodarstwie rolnym jak okresów składkowych w ramach ubezpieczenia pracowniczego, powinien być on interpretowany i stosowany w sposób restryktywny.

Wskazane w art. 10 ust. 1 ustawy emerytalnej okresy taktowane jak składkowe mogą być zatem uwzględniane **wyłącznie posiłkowo – w zakresie niezbędnym do uzupełnienia okresu, od którego zależy nabycie prawa do emerytury lub renty.**

Zgodnie z treścią art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z FUS renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy;
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Natomiast zgodnie z treścią art. 58 ust. 1 ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

2. Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Powyższe oznacza, iż w przypadku wnioskodawcy do nabycia prawa do renty wymagane było posiadanie przez niego okresu składkowego i nieskładkowego **w wymiarze 5 lat.**

Skoro zaś wnioskodawca miał okres składkowy i nieskładkowy pracowniczy w wymiarze od 1 lipca 1999 roku do dnia 14 listopada 2000 roku, tj. łącznie około 1 roku, 4 miesiące i 14 dni, do uzupełnienia stażu ubezpieczenia na podstawie art. 10 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej organ rentowy ZUS mógł zaliczyć uzupełniająco wyłącznie okres **około 3 lat, 8 miesięcy**, tj. **w zakresie niezbędnym do uzupełnienia okresu, od którego zależy nabycie prawa do emerytury lub renty.** Brak było natomiast jakichkolwiek podstaw prawnych do zaliczenia całego okresu podlegania przez wnioskodawcę ubezpieczeniu społecznemu rolników w wymiarze 19 lat i 7 miesięcy. Tym bardziej, że do wysokości renty również zaliczenie tego okresu nie miało znaczenia, skoro wysokość renty została podwyższona do najniższej i podstawą do jej wyliczenia nie były jakiegokolwiek okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez wnioskodawcę.

W takiej sytuacji przy uwzględnieniu do nabycia prawa do renty przez wnioskodawcy jako okresu uzupełniającego w zakresie niezbędnym do nabycia prawa do renty okresu około 3 lat i 8 miesięcy, jako niezaliczony pozostał okres 15 lat, 11 miesięcy, co łącznie z okresem pozostałym w wymiarze 12 lat, 4 miesiące i 19 dni dawało okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w wymiarze **28 lat, 3 miesiące i 19 dni.** Nie może bowiem budzić wątpliwości, iż art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie wyłącza możliwości uwzględnienia okresów pracy rolniczej w stażu składkowym, które nie zostały zaliczone do nabycia prawa do renty czy emerytury pracowniczej.

Tym bardziej brak było podstaw do zaliczenia przez organ rentowy ZUS całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników ww. spornym okresie do ustalenia prawa do emerytury. Należy w tym miejscu podkreślić, iż emerytura przyznana wnioskodawcy została obliczona na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej. W przypadku bowiem emerytur kapitałowych formuła, zaliczenia do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów traci na znaczeniu. Prawo do emerytury nie zależy bowiem od tego stażu. Tym bardziej, że w danej sprawie również nie miało wpływu na wysokość świadczenia, skoro wysokość emerytury była niższa niż wysokość pobieranej renty i wobec tego ustalono wysokość emerytury na rzecz wnioskodawcy w wysokości renty.

Reasumując stwierdzić należy, iż wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu emerytalnemu przez okres co najmniej 25 lat.

Dlatego też Sąd Okręgowy uznając wniesione odwołanie za zasadne zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c. i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury rolniczej od dnia 1 czerwca 2015 roku, tj. pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył wniosek.